

Na de stelselwijziging gastouderopvang in 2010 zijn er door de branche zelf voorstellen aangedragen om de kwaliteit van de gastouderopvang te vergroten en om gastouders, die tekort schieten in hun pedagogische kwaliteit, bij te scholen of te laten vertrekken uit de uit de gastouderopvang. Nu, ruim 13 jaar verder ligt er een pakket met maatregelen op tafel, die grotendeels als voorgesteld waren in het Visiedocument Toekomst gastouderopvang van de Vereniging GastOuderBranche uit 2014 en het Visiedocument Kwaliteit Gastouderopvang van de Brancheorganisatie Kinderopvang.

Als voormalig voorzitter van bestuur van de VGOB en voormalig bestuurslid Brancheorganisatie Kinderopvang juich ik de voorgenomen maatregelen toe. Maar 14 jaar na de Stelselwijziging Gastouderopvang, 10 jaar na het verschijnen van het visiedocument van de VGOB en 8 jaar na het verschijnen van het visiedocument van de Brancheorganisatie Kinderopvang, ziet de branche gastouderopvang er heel anders uit.

In 2014 waren er ruim 40.000 gastouders werkzaam, 2 jaar later was het aantal gastouders met 5600 afgenomen (een afname van 14%) en deze trend heeft zich voortgezet. In januari 2024 waren er nog maar 16.808 voorzieningen voor gastouderopvang geregistreerd in het Landelijk Register Kinderopvang. **In 10 jaar tijd is het aantal opvanglocaties afgenomen met ruim 23.000, een afname van bijna 60%.** Onduidelijk is ook nog wat het aandeel gastouders aan huis is. Een gastouder aan huis kan bij meerdere gezinnen opvangen, zodat het niet gaat om 16.808 personen, maar om locaties. **Het aantal gastouders dat in hun eigen woning kinderen opvangt is beduidend lager dan 16.808.** We gaan misschien nog heel erg schrikken als duidelijk wordt hoeveel gastouders er nog maar zijn.

Het invoeren van de voorgestelde maatregelen zou er toe kunnen leiden dat gastouders eerder gaan stoppen met hun gastouderschap dan zij van plan waren. Denk hierbij aan de oudere gastouders die voornemens waren om na hun AOW leeftijd op te blijven vangen, maar dan besluiten om toch maar met pensioen te gaan. Of gastouders, die meer werkdruk ervaren omdat zij na hun lange werkdag nog kindverslagen moeten schrijven, evaluatiegesprekken met ouders moeten voeren en zich zelf ook nog moeten bijscholen.

Een vertrekkende gastouder wordt niet vervangen door een nieuwe gastouder. We zien al jaren dat de uitstroom van gastouders vele malen groter is dan de instroom van nieuwe gastouders.

Is de reële angst voor een grote afname van het aantal gastouders dan een reden om genoeg te nemen met een mindere kwaliteit?

Nee!

Uit het LKK rapport uit 2023 blijkt dat 20% van de gastouders uit de steekproef tekort schiet als het gaat om hun pedagogische kwaliteit. De andere 80% beschikt over voldoende tot zelfs zeer goede pedagogische kwaliteiten. Voor deze groep zullen de voorgestelde maatregelen geen enorme

belastingen betekenen, alhoewel ook van hen een extra inspanning gevraagd wordt. Om te voorkomen dat de 20% en een deel van de 80% de gastouderopvang verlaat, lijkt het mij verstandig om **de voorgestelde verbetermaatregelen gefaseerd in te voeren** en hier een aantal jaar voor uit te trekken. Het zijn namelijk best veel en ook ingrijpende veranderingen. Er is 14 jaar gedaan om tot dit pakket maatregelen te komen, dus wat mij betreft is er nu geen ziedende haast meer om het hele pakket in één jaar in te voeren.

Met hartelijke groet,

Carlien Langelaan
Gastouderbureau Kroostopvang
Kinderopvang Thuis, gespecialiseerd in opvang door nannies/gastouders aan huis